

§ 39

Eräiden hankkeiden rahoitus innovaatorahaston varoilla

HEL 2018-012111 T 02 05 01 05

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto myönsi innovaatorahastosta rahoitusta yhteensä 10 000 euroa käytettäväksi vuonna 2019, yhteensä 265 000 euroa käytettäväksi vuonna 2020 ja sitoo yhteensä 65 000 euroa käytettäväksi vuonna 2021 seuraavasti:

Hanke	Toteuttaja	Myönnetään vuodelle 2019	Myönnetään vuodelle 2020	Sidotaan vuodelle 2021	YHT (€)
Innovatiivisten hankintojen edistäminen kaupungin toimialoilla	Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia	10 000	165 000	65 000	240 000
Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen Stadi	Helsingin kaupunki, Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	-	100 000	-	100 000
	YHT (€)	10 000	265 000	65 000	340 000

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päätti panna asian pöydälle siltä osin, kun se koski rahoitusta xEdu Oy:n hankkeeseen Kansallinen oppimiskokouksen hautomo (Ed-Tech Incubator). Asia pannaan pöydälle siihen saakka, kunnes elinkeinojaoston pyytämät lisätiedot on saatu.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli erityissuunnittelija Ida Björkbacka. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Elinkeinojaosto päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta panna asian pöydälle siltä osin, kun se koski rahoitusta xEdu Oy:n hankkeeseen Kansallinen oppimiskokouksen hautomo (Ed-Tech Incubator). Asia pannaan pöydälle siihen saakka, kunnes elinkeinojaoston pyytämät lisätiedot on saatu.

Esittelijä

11.11.2019

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto myöntää innovaatorahastosta rahoitusta yhteensä 30 000 euroa käytettäväksi vuonna 2019, yhteensä 325 000 euroa käytettäväksi vuonna 2020 ja sitoo yhteensä 105 000 euroa käytettäväksi vuonna 2021 seuraavasti:

Hanke	Toteuttaja	Myönnetään vuodelle 2019	Myönnetään vuodelle 2020	Sidotaan vuodelle 2021	YHT (€)
Innovatiivisten hankintojen edistäminen kaupungin toimialoilla	Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia	10 000	165 000	65 000	240 000
Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen Stadi	Helsingin kaupunki, Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala	-	100 000	-	100 000
Kansallinen oppimISRatkaisujen hautomo (Ed-Tech Incubator)	xEdu Oy	20 000	60 000	40 000	120 000
	YHT (€)	30 000	325 000	105 000	460 000

xEdu Oy:lle myönnettävä rahoitus on ehdollinen ja edellyttää, että hakemuksessa esitetty muu rahoitus varmistuu täysimääräisesti, hakija esittää kestävän rahoitussuunnitelman xEdu Oy:n vuoden 2020 toiminnalle ja hankkeen ohjausryhmä on kutsuttu koolle.

Tiivistelmä

Lokakuun käsittelyssä on kolme uutta innovaatorahastolle osoitettua rahoitushakemusta: Innovatiivisten hankintojen edistäminen kaupungin

toimialoilla, Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen Stadi ja Kansallinen oppimiskeskusten hautomo (EdTech Incubator). Hankkeille esitetään rahoitusta, koska ne täyttävät innovaatorahaston kriteerejä. Innovaatorahaston hankekohtaisen arvioinnin tulokset ovat perustelumuiustiossa, liite 1.

Esittelijän perustelut

Innovaatorahastolle saapuneet rahoitushakemukset ja esitetyt rahoitukset

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto käsittelee innovaatorahaston hankehakemuksia lähtökohtaisesti neljä kertaa vuodessa. Lokakuun päätöskokouksen käsittelyyn innovaatorahastolle saapui kuusi uutta hankehakemusta, joista yksi hylättiin puutteellisena ja kaksi vedettiin hakijoiden toimesta pois käsittelystä. Hankkeille haettiin rahoitusta vuosille 2019-2021. Rahoitusta vuosille 2019-2020 esitetään kolmelle hankkeelle, ja kahdelle niistä esitetään lisäksi sidottavan rahoitusta vuodelle 2021. Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto tekee sidotun rahoituksen käytöstä päätökset hankkeiden väliraporttien perusteella.

Kaupunginkanslian hanke "Innovatiivisten hankintojen edistäminen kaupungin toimialoilla"

Hanke kohdistuu pääosin kaupungin toimialoihin ja vahvistaa kaupungin kykyä hyödyntää innovatiivisia hankintoja ja tehdä yritysten kanssa yhteistyötä uusien, entistä paremmin loppukäyttäjää palvelevien ratkaisujen kehittämisessä konkreettisten haasteiden kautta. Keskeisenä tavoitteena on myös edistää innovatiivista yrittäjyyttä kehittämällä uusia tuotteita ja palveluja todellisissa käyttöympäristöissä yritysten, kaupungin ja muiden yhteistyökumppaneiden välisenä yhteistyönä.

Hankkeessa fasilitoidaan neljä kaupungin innovatiivista hankintaprosessia seuraaville kohteille: räätälöity valmennuspalvelu työttömille, vesireittiliikenteen toimintamalli, kirjastoaineiston käsittelyn automatisointi ja Palvelukeskus Helsingin matkapalveluiden liikkumispalveluratkaisu. Varsinaisia hankintoja ei rahoiteta innovaatorahastosta.

Hanke edistää osaltaan kaupunkistrategiaa, jonka mukaan kaupunki arvioi miten se voi omassa hankintatoimessaan paremmin edistää innovatiivista yrittäjyyttä. Hanke luo innovatiivisiin hankintoihin liittyvää osaamisperustaa kokeilemalla uusia toimintamalleja. Positiiviset vaikutukset tulevaisuuden elinkeinoperustaan syntyvät hankkeessa innovatiivisten hankintojen kautta välillisesti. Jos innovatiivisia hankintoja ryhdytään saatujen kokemusten perusteella tekemään enemmän, niin hankkeella voi olla merkittävä vaikuttavuus tulevaisuuden elinkeinoperustan luomiseen. Hankkeen rahoittaminen vuosille 2019-2021 on näistä syistä perusteltua.

Hankkeen tulosten skaalautuvuuteen tulee panostaa etenkin hankkeen loppuvaiheessa niin, että hankkeen tuottamia kokemuksia ja oppeja voidaan hyödyntää mahdollisimman laajasti myös hankkeen jälkeen. Hankkeessa edistettävien innovatiivisten hankintojen tuloksista ja opeista kaupungin tulee viestiä myös ulospäin laajemmän yrityskehityksen suuntaan. Lisäksi hankkeen tulee selvittää Business Finlandin mahdollisuuksia osallistua innovatiivisten hankintojen edistämisen rahoittamiseen.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan hanke ”Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen Stadi”

Hankkeessa valmistellaan yrittäjyys- ja työelämäosaamisen palvelukonseptia ja sen konkreettista toimintamallia kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla yhteistyössä elinkeino-osaston ja elinkeinoelämän kanssa. Hankkeen aikana kartoitetaan palvelukonseptin toteutusmallia ja siihen liittyvien eri tahojen ja sidosryhmien tarpeita osallistavan palvelumuotoilun avulla. Palvelumallin toteuttamiseksi kartoitetaan eri rahoitusvaihtoehtoja ja kansallisia ratkaisuja. Varsinaisen toteutuksen kuvaus on valmis vuoden 2020 loppuun mennessä ja tarkoituksena on hakea rahoitusta innovaatorahastosta toiminnan käynnistämiseen.

Helsingin kouluissa ei ole yhteistä yrittäjyys- ja työelämäosaamisen palvelukonseptia eikä toimivaa digitaalista alustaa työelämäyhteistyön toteuttamiseksi. Erityisesti peruskoulussa toteutettavien työelämän tutustumisjaksojen (TET) kehittämisen kannalta uusi konsepti, jossa huomioidaan tulevaisuuden työelämätaitoja laajemmin, on osaamis- ja elinkeinoperustan luomisen kannalta kiinnostava. Suunniteltavan konseptin avulla kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimintamallit voisivat kehittyä niin, että yritysyritys yhteistyö ja opettajien positiivinen suhtautuminen ja osaaminen yrittäjyyteen liittyen vahvistuisi entisestään. On arvokasta, että helsinkiläiset nuoret jo kouluiässä omaksuvat yrittäjämäisen ajattelutavan ja saavat kokemusta yritysmaailmasta ja jopa innovaatiotoiminnasta. Koska kyseessä on valmisteluhanke, lopullisesta palvelukonseptista ei kuitenkaan ole kovin konkreettista kuvausta hakemuksessa. Palvelumallin voisi ajatella toimivan laajemmin kuin vain Helsingin kaupungin sisällä.

Hankkeen aiheet ja tavoitteet ovat hyviä ja palvelukonseptin tarkemman suunnittelun rahoittaminen on kannatettavaa. Konkreettisen yrittäjyys- ja työelämäosaamisen konseptin luominen vaatii syvällistä valmistelua ja aiheeseen liittyvien toimijoiden tunnistamista ja osallistumista. Valmistelun puitteissa tulee määritellä palvelumallin toteutuksen osapuolien ja yhteistyökumppaneiden roolit, sen toteuttamisen vaatimat toimenpiteet ja konseptin työntekijöiden tehtävät. Erityisesti tulee huomioida konseptin kytkökset muihin olemassa oleviin alustoihin ja aihe-

seen liittyviin toimijoihin sekä kartoittaa erilaisia rahoitusmahdollisuuksia.

xEdu Oy:n hanke ”Kansallinen oppimiskäytäntöjen hautomo (EdTech Incubator)”

Hankkeessa käynnistetään kansallisen tason hautomo-ohjelma tukemaan idea- ja alkuvaiheessa olevia yrityksiä jotka kehittävät tuotteitaan koulutusalaan. Hautomoon on tarkoitus ottaa noin 20 yritystä per vuosi, joille se tarjoaa tukea liiketoiminnan kehittämiseen, alan verkostoja ja vertaistukea, työpajoja ja valmennuksia sekä työkalu- ja materiaalipankin ja tietoa rahoitusmahdollisuuksista. Hankkeen aikana toteutetaan kaksi kuuden kuukauden hautomo-ohjelmaa, yksi vuodessa, joihin sisältyy muun muassa viisi booth-camp valmennusta eri puolella Suomea. Kaksi näistä järjestetään Helsingissä. Hankkeen rahoitukseen osallistuvat myös vähintään viisi muuta kaupunkia.

Hankkeessa tunnistettu tarve opetusalan yrityshautomolle on todellinen. Suomesta ei löydy sellaista toimijaa, joka voisi tukea systemaattisesti idea- tai alkuvaiheessa olevia opetusalan yrityksiä. Hakemuksessa esitetty hautomo-konsepti vaikuttaa toteutuskelpoiselta ja sen pilotointi on kannatettava. Ohjelma toteutetaan eri puolella Suomea, joka edistää osallistuvien tiimien verkostojen laajentumista. Tavoitteena on, että puolet ohjelmaan osallistuneista yrityksistä edistyisi tarpeeksi päästäkseen xEdun seuraavan vaiheen kiihdyttämö-ohjelmaan jatkaamaan kehitystyötään. Koska kyseistä kiihdyttämö-ohjelmaa on toteutettu Helsingissä vuodesta 2016 lähtien, voidaan olettaa, että hanke tuottaa pidemmällä tähtäimellä hyötyä opetusalan startup-toiminnan kasvulle Helsingissä.

Hankkeen rahoitus vuosille 2019-2021 on kannatettavaa. Rahoitukselle asetettujen ehtojen täytyttyä xEdulle maksetaan innovaatorahastosta myönnetty rahoitus erissä. Vuoden 2019 rahoitus voidaan maksaa heti, mikäli ehdot täyttyvät tämän vuoden puolella. Vuodelle 2020 myönnettävä rahoitus maksetaan ehtojen täytyttyä kahdessa erässä, niin että toinen erä maksetaan vasta kun ensimmäinen hautomo-ohjelma on toteutunut kokonaisuudessaan.

Koska Helsingin kaupungin osuus hankkeen kokonaisrahoituksesta on yli kaksinkertainen kaikkien muiden kaupunkien yhteen laskettuun rahoitukseen nähden hautomo-ohjelman osallistujista vähintään 40-50% tulee olla helsinkiläisiä (toimintaa Helsingissä, henkilöiden asuinkuntana Helsinki tai yritys rekisteröity Helsinkiin). Helsinkiläisten osallistujien osuudesta voi poiketa perustellusta syystä olemalla yhteydessä innovaatorahastoon.

xEdun on hankkeen aikana suunniteltava pidemmän tähtäimen rahoitusmallia hautomolle ja kiihdyttämölle.

xEdu Oy:n saama tuki on EU-komission asetuksen nro 1407/2013 mukaista de minimis-tukea (valtiontuki). Hakija on ilmoittanut saaneensa de minimis tukea aikaisemmin. Tällä päätöksellä myönnettävä tuki pysyy sallitun tukimäärän rajoissa.

Innovaatorahaston säännöt ja käytön periaatteet

Kaupunginvaltuusto on 17.5.2017, § 240 päättänyt innovaatorahaston säännöistä, joiden mukaan rahaston varoja käytetään Helsingin elinkeino- ja osaamisperustaa luovien investointihankkeiden ja projektien rahoitukseen yhteistyössä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa. Rahoitusta voidaan myöntää joko kaupungin yksin tai yhteistyössä muiden osapuolien kanssa toteuttamiin hankkeisiin.

Sääntöjen mukaisesti rahaston hallinnosta vastaa kaupunginhallitus ja rahastoa hoitaa kaupunginkanslia. Rahasto toimii itsenäisenä taseyksikkönä, ja sen tilinpäätös yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen. Rahastoa kartutetaan siirtämällä rahastoon vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä rahaston tilikauden tulos sekä kaupunginvaltuuston erikseen päättämät varat.

Hallintosäännön 8. luvun 2 §:n 6 kohdan mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää innovaatorahaston käytöstä. Jaosto päätti 25.9.2017, § 6 innovaatorahaston käytön periaatteista ja jatkuvan rahoitushaun avaamisesta. Innovaatorahaston käytön periaatteiden mukaisesti rahastosta voidaan myöntää hankkeille kokonaisrahoitusta tai rahoitusta ulkopuolisen rahoituksen vastinrahaksi rahaston tarkoituksen mukaisiin projekteihin ja investointihankkeisiin.

Rahaston käytön periaatteiden mukaan varoja voidaan myöntää enintään 12 kuukaudeksi kerrallaan, mutta niitä voidaan sitoa useammalle vuodelle. Tässä päätöksessä esitetään kuitenkin rahoituksen myöntämistä sekä loppuvuodelle 2019 (kaksi kuukautta) että vuodelle 2020 (12 kuukautta). Periaatteiden mukaisesti kaupunginhallituksen elinkeinojaosto myöntäisi hankerahoitusta kuluvalle vuodelle ja sitoisi seuraaville vuosille haettua rahoitusta. Päätös sidotun rahoituksen käytöstä tehtäisiin hankkeen väliraporttien perusteella. Koska väliraportit vuodelta 2019 on pyydetty jo lokakuun alussa, hankkeet eivät pysty raportimaan toiminta-aikaa tälle vuodelle. Siitä syystä rahoitus esitetään myönnettäväksi molemmille vuosille suoraan. Vuodelle 2020 myönnetty rahoitus maksetaan kuitenkin hankkeille vasta ensi vuoden puolella.

Rahoitusta hakevilla kaupunkiorganisaation ulkopuolisilla toimijoilla tulee olla yhteistyökumppani Helsingin kaupungin toimialoilta tai keskuks hallinnosta. Innovaatorahaston rahoittaman hankkeen ohjausryhmässä tulee olla vähintään yksi Helsingin kaupungin edustaja.

Hakemusten arviointi

Kaupunginkanslian ja toimialojen edustajista koostuva innovaatorahaston ohjausryhmä ja kaupunginkanslian valmistelija ovat arvioineet hakemuksia. Arvioinnissa on kuultu myös hankkeiden aiheisiin liittyviä kaupungin asiantuntijoita. Yhteenvedo haetuista ja myönnettäväksi esitetystä rahoituksista, hakemusten mukainen kuvaus hankkeesta sekä hankekohtainen arvioinnin tulos ovat perustelumuistiossa, liite 1.

Hankearvioinnissa on rahaston sääntöjen ja käytön periaatteiden mukaisesti kiinnitetty erityistä huomiota hankkeen potentiaaliin luoda tulevaisuuden elinkeino- ja osaamisperustaa sekä siihen, miten hanke edistää Helsingin yritysekosysteemien kehittymistä, kokeilualustojen luomista, innovaatiotoimintaa ja yrittäjyyttä. Hankkeen toteutettavuus (hankesuunnitelman selkeys, kokonaisrahoituksen ja budjetin perusteltavuus, relevanttien yhteistyötahojen mukanaolo) ja hankkeen tuoma hyöty suhteessa haettuun rahoitukseen on myös otettu huomioon. Lisäksi hankkeen tuomat hyödyt kaupungin asukkaiden ja asiakkaiden palvelujen kehittämisessä ja hyvinvoinnin edistämässä on huomioitu.

Toimeenpano ja rahoitettujen hankkeiden seuranta

Yli 12 kuukautta kestävästä hankkeista toimitetaan väliraportit kerran vuodessa. Raportoinnin perusteella kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää jatkorahoituksesta ja määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksista. Hankkeiden päätyttyä toteuttajan on toimitettava loppuraportti ja taloudellinen loppuselvytys kuuden kuukauden sisällä loppuraportointilomakkeella.

Jos hanke ei ole käynnistynyt kuuden kuukauden kuluessa rahoituspäätöksestä, päätös raukeaa ja mahdolliset innovaatorahastosta maksetut rahat on palautettava. Hankerahoituksen palauttamista vaaditaan tapauksissa, joissa hakija ei ole toteuttanut rahoituspäätöksen mukaisista hankesuunnitelmaa tai noudattanut rahoituspäätöksen ehtoja tai innovaatorahaston ohjeita. Hankkeilla tulee olla oma erillinen kirjanpito.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perustelumuistio
- 2 Innovatiiviset hankinnat -hankkeen rahoitushakemus
- 3 Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen Stadi -hankkeen rahoitushakemus

11.11.2019

Asia/3

4 Oppimiskorjausten hautomo -hankkeen rahoitushakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Ulkupuoliset hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Liite 1

Tiedoksi

Ohjausryhmä
Taloushallinopalvelu
Sisäiset hakijat

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto 27.05.2019 § 17

HEL 2018-012111 T 02 05 01 05

HEL 2017-01298, HEL 2017-004852, HEL 2016-009294, HEL 2015-009455

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto myönsi innovaatorahastosta rahoitusta yhteensä 422 108 euroa käytettäväksi vuonna 2019 sekä sitoo yhteensä 306 302 euroa käytettäväksi vuosina 2020 ja 2021 seuraavasti:

Hanke	Toteuttaja	Myönnetään vuodelle 2019	Sidotaan vuodelle 2020	Sidotaan vuodelle 2021	YHT (€)
Helsingin älykäs tietomalli 2025	Aalto-yliopisto, Insinöörityöryhmien korkeakoulu, Rakennetun ympäristön laitos	15 608	122 762	61 540	199 910
Stara eRetrofit	Helsingin kaupunki, Liikelaitos Stara	226 750	64 750		-291 500
	Forum Virium Helsinki Oy	19 750	57 250		- 77 000

11.11.2019

Helsinki City Lab (PRR 3599732)	Helsingin kaupunki, Kaupunginkanslia	160 000	-	-160 000
YHT.		422 108	244 762	61 540 728 410

Käsittely

27.05.2019 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Santtu von Bruun

11.03.2019 Ehdotuksen mukaan

28.01.2019 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Ida Björkbacka, erityissuunnittelija, puhelin: 25281
ida.bjorkbacka(a)hel.fi